

Lahemaa rahvuspargi koostöökogu juhtgrupi koosolek

27. jaanuar 2015, Palmse

Koosoleku juhataja: Sulev Vare

Memo koostas: Mareile Michelson

Osalejad lisatud nimekirja alusel

Koosoleku algus: 14.00

Koosoleku lõpp: 15.30

Päevakava:

1. Kaitsekorralduslikud tööd 2014. a, 2015. a plaanid
2. Kaitsekorralduskava hetkeolukord
3. Arhitektuurinõukogu moodustamisest
4. Ebapärlikarbi töörühma moodustamisest

Imbi Mets (KeA) ja Leevi Krumm (RMK) teevad ettekande PowerPointil.

Imbi Mets, faili järgi.

Kristiina Kingumets teeb kokkuvõtte keskkonnahariduse Lahemaa rahvuspargis toimunud tegevustest ja annab ülevaate osalejate arvust. Lääne-Viru maakonnas 2014. a osalejate arv tõusis, Lahemaal vähenes. *Junior Ranger* on neist kõige mahukam, toimunud Lahemaal 12 korda, kursus ise 5-päevane. Eesmärk Saksamaa näitel, et osalejaid tuleks tagasi oma piirkonda hiljem tööle. Praeguse statistika järgi on paljud läinud õppima loodusteadusi ja piirkonda tagasi jõudnud. KIKi rahataotlus muutus – toitlustust, ühtset vormi enam ei tasustata – vaja leida sponsor, mis ilmselt vähendab tungi kursusele. Ei ole avalik – koolide kaudu õpetajad suunavad huvilisi.

Linda Metsaorg: Eru lahe Rannarahva Selts on osalenud rahvusvahelises Läänemere projektis 6 a – 2015. a on täis 7 a. KIK rahastas transporti Pärisea poolsaare matkaradadele. Siit saame anda osalejate arvu juurde: 404 õpilast + 30 õpetajat. Toimus ka õpetajate koolitus rannas liikumisel, kursusel oli abiks Piret Reinsalu KKIst. Igal aastal on toimunud 14 päeva merega seotud programme, andmed lähevad rahvusvahelisse aruandluse – linnuvaatlused, veekeemia jms.

Krista Kingumets: Kaitsekorralduskava (edaspidi *kkk*) vastavasse peatükki lisatakse see osavõtjate arvule.

Marti Hääl tunneb huvi *Junior Rangeri* huvialade kohta – tulemas on merega seotud tegevus, et kas oleks huvi.

Krista Kingumets: Ootame ettepanekuid.

Imbi Mets jätkab rahvuspargis tehtud töödega: maastikuhooldus, loodushoiutööd, hanekahjud. Karuputke tõrje on efektiivne olnud.

Imbi Mets teeb vee-elustiku ülevaate faililt.

Maili Lehtpuu: kokkuvõtte failis. 2016 aprillis ebapärlikarbi programm lõppeb. Soomlastel on algatatud programm ebapärlikarbi kunstlikuks tootmiseks, üritame ennast kaasata.

Aive Mõttus: Kui palju elab Pudisool kopraid?

Maili Lehtpuu: Ca 100, ca 10 pesakonda. Jõgi on väike ja tammid panevad voolu kinni.

Margus Soom: Kuivenduskraavide sulgemine – kui palju on eramaa omanikega probleeme?

Maili Lehtpuu: Suurem osa kraave on sisse vajunud ja vanad, juba mitmed ei toimi. Uuringud on vajalikud, et kui palju mõjutab. Praegu veel ei tea.

Leevi Krumm: Paisud, veeülejooksud – aeglasema vooluga kohtades sete vajub põhja. Mitte et metsamaa muutuks liigniiskeks - eesmärk on, et vesi saab ära minna, sete jääb paika.

Maili Lehtpuu: Peale mõõdistuste tegemist kutsutakse maaomanikud kokku.

Imbi Mets: Ainuke elupaik Eestis, populatsiooni püsimise küsimus.

Piret Reinsalu: Koprapüük Osooni saates oli sama programmi raames tehtud ja kas tegevus vastas taastamise projektile?

Maili Lehtpuu: Tegelikult ei vastanud. Jahimehed algul ütlesid, et alandaks ühe tammi järk järgult, kohapeal selgus, et oli teisiti tehtud. Õnneks ei paiknenud likvideeritud tamm karpide juures. Sete jõudis lahjeneda, ajutine kahju.

Piret Reinsalu: Ametlikku kaebust ei saabunud. Saade tekitas tõsist furoori, see Nikolai Laanetu ülesastumine.

Maili Lehtpuu: Hea kui inspeksioon suhtleks otse minuga. Tiit Maranilt kuulsin alles hiljem. Inspeksioonist ei saanudki aru, mis täpselt toimub. Suhtleme omavahel.

Imbi Mets: kultuuripärandi sündmused 2014 – 2015

Ave Paulus: Koolitusi on korraldatud alates 2007 kultuuripärandi väärtuste tutvustamiseks. 2014 oli Soome lahe aasta, toimus merega seotud üritusi – merepärandi seminar. Ehituspärandi koolituse objekt oli Viinistu küla taluhäärber, puitnikerduste eksperdid olid Karjalast. Looduskasutuse rõhk oli lammastel ja kanadel.

Ave Paulus: 2015 7.märtsil on ajaloolise hobutööpäev. 16. aprill muinsuskaitseameti ja Virumaa muuseumiga koostöös mööbliseminar. 22. aprill Muuksi linnamäe koristamine ja matk - Eesti ja põhjaranniku muistsed maastikud. Ehituspärandi objekt on veel lahtine, selgub veebruari alguses.

Imbi Mets: mis on kursusel osalejate keskmine arv?

Ave Paulus: Tavaliselt 40–50. Mööblikoolitusel oli lagi 20. Ka praktilistel koolitustel lagi 30. 8 inimese kohta 1 litsentseeritud koolitaja.

Aive Mõttus: Palju kohalikke ja palju mujalt?

Ave Paulus: Kolmveerand kindlasti kohalikke, tingimuseks on seotus Lahemaaga. Mööblikoolitusel 100%.

Leevi Krumm tutvustab 2014. a RMK töid ja plaane 2015. a Lahemaa piires Power Pointi järgi.

Leevi Krumm: Sillaotsa vanas kruusakarjääris kaevati tiike sügavamaks, et tekiks sobilikud elupaigad kiilidele ja kivisilikele. Poollooduslike koosluste taastamine ja rendile andmine. Ühel suurel alal Uuskülas toimusid niidukooslusel raietööd. Hooldus peale pärast taastamist – niitmine või karjatamine – nii suurel alal rentnik eelistab niitmist. Paisude (Oruveski, Muike, Ojaäärse) hooldust ei taheta rahastada, sest ei ole tegu looduslikega.

Imbi Mets: Samas kohalikud küsivad, et miks ei korrastata – maastikuvaadet mõjutab oluliselt.

Margus Soom: Oruveski silla taastamine?

Leevi Krumm: Minu teda mitte.

Marti Hääl: Poollooduslike koosluste hooldus – kas on analüüsitud, mis saab 2020. a järel, kui toetuskeem kaob? Karjatamisel veel väljund, aga niitmisel? Rõhutatult motiveerida, et niitmiselt minna karjatamisele üle. Tegelikult tuleks saavutada kuidagi, et suurele maatükile saaks loomi.

Imbi Mets, Leevi Krumm: Ei oska ennustada, mis edasi saab.

Sulev Vare: Võtame teadmiseks. Ei usu et Eesti riik toetuskeemi ära lõpetaks.

Jaak Neljandik teeb ülevaate tehtud töödest. 3 loodusrada, Oandu koprarajal 3 a keskmine 6000 külastajat – loenduritega rajad. Viru rabas on pärast renoveerimist külustus järjest suurenenud. Teabepunktid Lahemaa teabepunkt 2012. a 19 000, 2014 a 13 000, 2013 seoses remondiga tunduvalt vähem külastajaid. Renoveerimised – väliobjekte suuremaid ei tehtud, tehti hankeid. Oandus korrastati ait ja väliõppeklass. Taimetargarada, pärandkultuurirada varustati infotahvlitega – eesmärk, et saab külastada ka kui teabepunkt on kinni. Väljaspool Lahemaad on Viitna MKA raja rekonstrueerimine. Oandu loodusmetsa ja telkimisala rekonstrueerimine. Hanke võitja peaks selguma veebruari alguses. Veel on töödest Käsmu raja uuendamine – suunaviidad, infotahvlid, Altja õpperaja rippisild, Tsitre vaatetorn, Käsmus järve juurde parkla ja käimla.

Aive Mõttus: Teejupid, mis viivad Pärисpea, Jumina puhkealadel riigi maale – Kuusalu vald remontis Pärисpea tee ja tänavu on kavas remontida Juminda külas – väheneb valla teede remontimise teede raha – kas riik ise ei saaks neid remontida?

Jaak Neljandik: Kui kindlasti riigi või RMK teed. Omanik tuleb välja selgitada.

Margus Soom: Purekkari neeme tee sai korda tehtud, see kuulub vallale.

Aive Mõttus: Jumindal on riigitee. Oma tee auklik, aga vald parandab riigi teed.

Margus Soom: Mingi lõik ju võib olla riigi oma.

Tiiu Lepnurm: kas Turjekelder külustusobjektina läheb välja?

Jaak Neljandik: Nimetame üldsõnaliselt Muuksi objekt. Tööd, mida oleks vaja teha on teada, maaomandi küsimus on lahtine. Kui võimalik juurdepääs mujalt siis saaks edasi tegutseda. Kohaliku omavalitsuse abi, kokkulepped maaomanikega, siis saaks edasi liikuda.

Aive Mõttus lisab täpsustuseks, et on metskonna tee.

Leevi Krumm: Tehke metskonnale kiri.

Aive Mõttus: Jumindal on teeküsimus tundlik.

Sulev Vare: Lepime kokku, et kohalik omavalitsus (edaspidi *kov*) pöördub Juminda tee küsimuses RMK poole.

Imbi Mets jätkab päevakorra teise punktiga – kkk hetkeseis ja mis kavas. Faililt.

Andres Järve: Kui palju koosolekuid avalikustamisel tuleb?

Imbi Mets: Ei oska praegu kommenteerida.

Krista Kingumets: Tulemas ka 2 külastuskorralduse koosolekut: 13. veebruaril keskkonnahariduse koosolek Viinistul ja 20. veebruaril taristu koosolek Palmes. Viinistul on ka meretemaatiline koolitus samal päeval.

Mailis Virve: Vahemärkuseks, et Kuusalu vallavalitsus on välja saatmas kirja, milles palume kokkusaamist KeA.

Linda Metsaorg: Tunnustus Avele Lahemaa rahvuspargi tutvustamise osas kohalikele. Olin üllatunud 23. jaanuaril Pärismeal toimunud koosolekul, kui Andres Paomees küsis, et kuidas rahvuspark toimib ja milline roll on vallal. Püüdis väita, et rahvuspark ei ole arvestanud valla ehitustingimustega. Järelikult on vaja veel teha seda keskkonnakaitse teadlikkuse tõstmist edasi - et teha selgeks rahvale, et kuidas see ikka toimib. Seda võiks ka sellel kokkusaamisel arutada.

Imbi Mets jätkab slaidilt muu infoga, 2014 on tehtud linnustiku inventuur, viimane oli 2000 aastal. Palmse allée rekonstrueerimine on töös, ootame hanke võitja kokkuleppeid maaomanikega, et raietöödega edasi minna, mis on mahukad. Lahemaa rp kaitse-eeskiri on EIS (eelnõude infosüsteem) ministeeriumidevahelisel kooskõlastamisel. Kuusalu VV on saanud hanke tulemusel oma üldplaneeringu koostajaks Ramboll Eesti AS.

Sulev Vare: Peaaegu kindel, et see valitsus kinnitab kaitse-eeskirja ära. Ja kaitsekorralduskava on sügiseks valmis.

Linda Metsaorg: Koostöökogu juhtgrupi osas ettepanek statuudile, Pärismeal kerkis üles küsimus, et ei ole täpsustatud – piirkondlik sektsioon – mis see on, et äkki tahetakse veel mõnest piirkonnast siia laua taha kedagi suunata. Äkki ikka peaks piiritlema, mis see piirkond on – nt Pärismea poolsaare külad, Jumindalt külade, mitte poolsaare esindajad. Kas igal külal on õigus siia saata esindaja?

Imbi Mets: Statuut tõesti ei ütle, kui suur ja milline piirkond on. Mõnes külas võib alaliselt olla 15, teises 100 inimest.

Linda Metsaorg: Kui suureks kujutame juhtgruppi?

Andres Järve: Kui külast või küladest kohalik kogukond tunnustab, siis tema võiks esindada ja kui kogukonna esindus on nõus, siis see sobib.

Ave Paulus: Milles probleem oli?

Linda Metsaorg: Jumindal on külade esindajad, Pärismealt on poolsaare esindaja.

Ave Paulus: Pärismea koosolekul selgus, et ei teatud, et kes on Pärismea esindaja.

Linda Metsaorg: Küla koosolekul on protokollitud, et piirkonna esindajaks valiti Linda – kohal olid viie küla esindajad. Et kuidas on osadel külade ja osadel piirkondadel esindajad?

Aive Möttus: Kogukonna poolt on valitud Juminda külaseltsi esindajad, esindame koosolekul läbiräägitud arvamust.

Imbi Mets: Lahemaal on kaks valda, kui Vihula vald oleks sama aktiivselt esindatud, kui Kuusalu oleks see suurepärane. Me ei näe siin piirkonnas altpoolt tulevat algatust. Positiivne, et te siin kõik olete. Vihula vallavalitsus ei ole samas ka ise aktiivsust üles näidanud.

Imbi Mets teatab, et 2. päevakorrapunkt on läbi saanud. Päevakorra punkt 3 on Arhitektuurinõukogu moodustamisest.

Sulev Vare: Töökord saadeti laiali kov ja külaseltsidele [Töökord saadeti Kuusalu ja Vihula vallavalitsusele, Eesti Arhitektide Liidule, külavanematele – täpsustus: Maret Vildak]. Tagasiside oli 0. Sellele koosolekule järgneb palve, milles palume nimetada esindaja arhitektuurinõukokku.

Marti Hääl: Küla esindajast – kas on keelgi alaline või konkreetse juhtumi jaoks? Alaline esindaja ei ole hea mõte, huvide konflikti idee võib ette tulla.

Valitud esindaja või tema asendaja, huvide konflikti korral asendaja.

Sulev Vare: Külaesindaja ja kov esindaja võivad jääda nõukogus erinevale arvamusele.

Marti Hääl: Koordinaator teatab nõukogu liikmetele – mitte küla puhul konkreetne liige, vaid siin siis külavanem jah?

Sulev Vare: Jah

Marti Hääl: p 2.2 kui maaomanikul on taotlus, mille kooskõlastamisest KeA keeldub. Kas keeldumise puhul puudutatud isik saab nõuda, et arhitektuurinõukogu selle läbi vaataks.

Sulev Vare: Jah, kui saab kaaluda LKS või kaitse-eeskirja alusel.

Marti Hääl: Ei peaks olema üksikisiku tasemel – alapunkt a ja b, puhul õigus külal (c jah üksikisiku puhul). Üldplaneeringu või kkk peatüki läbivaatamist palub küla, mitte üksikisik.

Sulev Vare: See on nõuandev ekspertgrupp. Kui keeldutakse seadusepunktist, kui ei ole kaalutusõigust, siis ei olegi midagi arutada. Kui on kaalutuskoht siis loomulikult ok.

Marti Hääl: Kkk suveks valmis järgmiseks 10 a, üldplaneeringuga alustatakse märtsist – kkk loogika ja üldplaneeringu loogika vaja kokku viia.

Sulev Vare: kkk on KeA sisemine töödokument – kaitse-eeskiri.

Marti Hääl: Ehitamist puudutav osa, et kui ei sobi, siis tekib külal alus pöörduda nõukogu poole?

Margus Soom: Toetan ettepanekut – justkui vahekohus. Kas statuut on lukus? Võimalus veel muudatusi sisse viia.

Sulev Vare: Lukus. Ei saa muuta, saadeti palve ettepanekuteks, mida ei laekunud.

Imbi Mets: kkk ja Kuusalu üldplaneering, sellel teemal oleme rääkinud Tõnu Ammusaarega. Mõlemad on dokumendid, millest lähtub üks või teine, tulevad töökoosolekud, et dokumendid ei oleks vastuolus omavahel.

Sulev Vare: Erandid võivad olla.

Andres Järve: Kaitse-eeskiri on tähtsam. Oluline, et sellega ei lähe üp vastuollu.

Sulev Vare: Palun pidage esindajat nimetades silmas, et teemad arutatakse kogukonnas läbi. Sinu külal, sinu küla esindaja. Räägi oma küla inimestega läbi, et missugune on sinu küla arvamus.

Sulev Vare: Päevakorra punkt 4 ebapärlikarbi töörühma töökorralduse kinnitamine, 10 liiget.

Andres Järve: Kas Harju poole veespetsialisti märkustega on arvestatud?

Maili Lehtpuu: Jah, harrastuskalapüügi esindaja sai märgitud. Parandus on sisse viidud.

Sulev Vare: Järgmine kord saame kokku aprillis. Üheks päevakorrapunktiks on siis ülevaade kaitsekorralduskavast.

Imbi Mets: Kui on veel ettepanekuid, mida järgmisel koosolekul arutada, andke teada.

Marti Hääl: Teemad, mis Avega sai läbi räägitud, esitame kirjaliku seisukoha. Avalikustamise vóorus saab küla seisukohti esitada, et seetóttu võtab aega, et kogu küla saaks seisukoha esitada.

Otsustati (protokolliline otsus):

Moodustada Lahemaa RP arhitektuurinõukogu

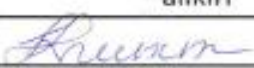

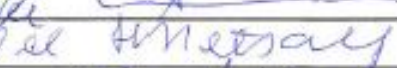
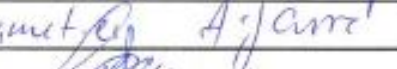

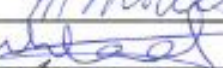

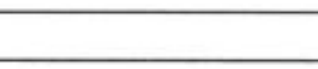

Moodustada Lahemaa ebapärlikarbi tööühm

Lahemaa rahvuspargi koostöökogu juhtgrupi koosolek

27.01.2015

KeA Palmse kontor

kell 14.00 -

	nimi	kontakt	allkiri
1	LEEVI KRUMH	leevi.krumh@kme.ee 56945375	
2	Marele Michelson	Marele.michelson@keskkonnamet.ee	
3	Maija Lehtmaa	mai.j.lehtmaa@kellomaaamet.ee	
4	Sulev Vares	sulev.vares@keskkonnamet.ee	
5	Piret Reimalu	piret.reimalu@khi.ee	
6	Mari Saare	mari.saare@khi.ee	
7	Ae Paulus	Ae.paulus@keskkonnamet.ee	
8	Siinda Metsaorg	siinda.metsaorg@maail.ee	
9	Andus Järn	andus.jarn@keskkonnamet.ee	
10	Taru Lepikson	taru.lepikson@khi.ee	
11	Margus Soom	margus.soom@khi.ee	
12	Marks Viire	marks.viire@seura.ee	
13	Ljuboa Beglova	ljuboa.beglova@kuisalane.ee	
14	AIVE MOTTUS	aive.mottus@gmail.com	
15	Mari Wain	mari.wain@gaia.com	
16	KEA	KEA	
17	KRISTA KINGUMETS	KRISTA.KINGUMETS@KESKKONNAMET.EE	
18			
19			
20			